

บาทแข็งจนกระทบส่งออก...จริงหรือ?

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

www.tanitsorat.com / facebook.com/tanit.sorat

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2558

ช่วงที่ผ่านมา “บาทแข็ง” กลายเป็นประเด็นที่ถูกหยิบยกขึ้นมาวิจารณ์กันค่อนข้างมากว่าจะกระทบต่อการส่งออกของประเทศและจะกระทบต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ดูเหมือนภาคเอกชนมีความพยายามขอให้ ธปท.เข้ามาดูแลเงินบาทให้อ่อนค่า รวมไปถึงกดดันให้มีการลดดอกเบี้ยนโยบายซึ่งในเรื่องนี้ในอดีตทุกครั้งที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทแข็งค่า ผู้ส่งออกรวมทั้งภาคเอกชนก็จะยกขบวนกันไปกดดันธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ ธปท. ให้แก้ปัญหาก็เคยมีในอดีที่เคยรับผิดชอบงานด้านเศรษฐกิจของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยก็เคยเข้าไปขอให้ ธปท. ออกมาตรการดูแลเงินบาทในทำนองนี้เช่นกัน

ประเด็นก็คือเงินบาทของไทยในขณะนี้แข็งค่าจนกลายเป็นปัจจัยกระทบต่อการส่งออกในปี 2558 หรือไม่ ก่อนอื่นคงต้องทำความเข้าใจกันก่อนว่าเงินบาทที่แข็งค่าเป็นการเปรียบอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทกับเงินสกุลอื่น ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยเงินสกุลเหรียญสหรัฐกว่าร้อยละ 90 เป็นเงินที่ใช้ในการค้าระหว่างประเทศ ดังนั้นเงินบาทที่แข็งค่าหรืออ่อนค่าจึงเป็นการเปรียบเทียบกับเงินเหรียญสหรัฐ หากหนึ่งเหรียญสหรัฐแลกเปลี่ยนเงินบาทได้มากกว่าเดิมเรียกว่า “เงินบาทอ่อนค่า” ในทางกลับกันหากแลกได้เงินบาทน้อยกว่าเดิมเรียกว่า “เงินบาทแข็งค่า” ซึ่งหากเป็นการส่งออกซึ่งส่วนใหญ่ใช้เงินเหรียญสหรัฐ หากเงินบาทแข็งค่าทุก 1 เหรียญสหรัฐที่ได้รับเงินจากการส่งออก จะต้องมาแลกเปลี่ยนเงินบาทก็จะได้เงินลดน้อยลงหรือพูดง่าย ๆ เงินบาทที่แข็งค่าก็คือขายของไปแล้วได้เงินดอลลาร์เท่าเดิมแต่พอแลกเปลี่ยนเงินบาทกลับได้เงินน้อยกว่าเดิม ซึ่งพวกพ่อค้าส่งออกเขาไม่ค่อยชอบเพราะต้นทุนทั้งหลายล้วนจ่ายเป็นเงินบาทขายของได้ยากกว่าเดิมหรือกำไรลดลง หากต้องการได้กำไรเท่าเดิมต้องไปปรับขึ้นราคาขายซึ่งทำได้ไม่ใช่ง่ายนัก

สำหรับคำถามว่าอัตราแลกเปลี่ยนมีผลต่อตัวเลขส่งออกอย่างเป็นัยหรือไม่ คงต้องดูข้อมูลย้อนหลังโดยเปรียบเทียบข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ โดยปี 2554 อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 30.13 บาท/เหรียญสหรัฐ ปีนั้นส่งออกขยายตัวในเชิงดอลลาร์ร้อยละ 15.15 และปี 2555 อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 30.89 บาท/เหรียญสหรัฐ ซึ่งเงินบาทอ่อนค่าร้อยละ 2.55 แต่การส่งออกขยายตัวเพียงร้อยละ 2.99 สำหรับปี 2556 อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 30.23 ส่งออกขยายตัวติดลบร้อยละ -0.32 เมื่อ

เปรียบเทียบกับค่าส่งออกปี 2557 ซึ่งมีอัตราแลกเปลี่ยนทั้งปีเฉลี่ย 32.14 บาท/เหรียญสหรัฐ ซึ่งเงินบาทอ่อนค่าถึงร้อยละ 6.32 แต่การส่งออกกลับขยายตัวติดลบร้อยละ -0.41 แสดงให้เห็นว่าถึงเงินบาทอ่อนค่าก็ไม่ได้ทำให้การส่งออกขยายตัว กลับติดลบมากกว่าเดิมด้วยซ้ำ

ที่หยิบยกเปรียบเทียบข้อมูลก็เพื่อไม่ให้หลงทางในเชิงนโยบายเหมือนที่รัฐบาลที่ผ่านมาในอดีตเคยกดดัน ธปท.ให้ลดดอกเบี้ยเพื่อกดดันให้เงินบาทอ่อนค่า เพราะอัตราแลกเปลี่ยนที่อ่อนค่าหรือแข็งค่าถึงแม้จะมีผลต่อการส่งออกแต่ก็คงไม่ได้ถึงขนาดที่จะทำให้การส่งออกชะงักตัว ปัจจัยสำคัญขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าว่ากระเป๋าดูงหรือกระเป๋าทิ้ง เหมือนกับในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาคู่ค้าหลักส่งออกของไทยล้วนประสบปัญหาเศรษฐกิจชะงักงัน จึงส่งผลกระทบต่อส่งออกของไทย

อย่างไรก็ตามจากการที่ธนาคารกลางยุโรปมีการอัดฉีดเม็ดเงินผ่านมาตรการซื้อสินทรัพย์หรือคิวอี โดยออกพันธบัตรเดือนละ 60,000 ล้านดอลลาร์/เดือน หรือประมาณ 2.2 ล้านล้านบาท เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจต่อเนื่องเป็นเวลา 2 ปี รวมทั้งประเทศญี่ปุ่นและจีนล้วนใช้วิธีที่คล้ายกันในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งคาดว่าจะทำให้เกิด “วิกฤตเงินท่วมโลก” และมีแนวโน้มไหลเข้าสู่ตลาดการเงินของประเทศต่างๆที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า ขณะที่ผลตอบแทนดอกเบี้ยของธนาคารกลางยุโรปอยู่ที่อัตราต่ำมากร้อยละ 0.05 และดอกเบี้ย (เฟด) ของสหรัฐอเมริกายังคงอยู่ที่ร้อยละ 0.025 โอกาสที่จะเห็นเงินไหลเข้ามาในภูมิภาคเอเชียซึ่งประเทศจีนจากเศรษฐกิจที่ชะงักงันบวกกับการลดดอกเบี้ยเงินฝากมาตรฐานเหลือเพียงร้อยละ 2.75 คงไม่ใช่เป้าหมายที่เงินจะไหลเข้าไปลงทุนเหมือนที่ผ่านมา

ประเด็นที่น่าสนใจคือกลุ่มประเทศในอาเซียนซึ่งมีพื้นฐานเศรษฐกิจดีและมีดอกเบี้ยที่จูงใจ โดยเฉพาะประเทศไทยดอกเบี้ยพันธบัตรเฉลี่ยร้อยละ 2.26 เป็นผลตอบแทนซึ่งมีเสน่ห์ในการดึงดูดเงินเข้ามาลงทุน ซึ่งทางผู้เชี่ยวชาญการเงินเห็นว่าจากนี้ 2-3 ปีข้างหน้าจะมีกระแสเงินไหลเข้ามาในภูมิภาคนี้มากกว่า 1.0 ล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งอาจเกิดสภาพ “Capital Inflow Shock” ถึงแม้ว่าขณะนี้อัตราแลกเปลี่ยนของไทยอาจจะมีเสถียรภาพถึงจะแข็งค่าแต่ก็ยังถือว่าเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว และอยู่ในสภาวะสอดคล้องกับประเทศต่างๆในภูมิภาค แต่โอกาสความเสี่ยงที่เงินจะไหลเข้าอย่างผิดปกติซึ่ง ธปท. ควรกำหนดมาตรการที่เหมาะสมไว้รับมือกับเงินบาทจะแข็งค่าก็มีความเป็นไปได้สูง ส่วนจะกระทบส่งออกมากน้อยเพียงใดคงต้องมีการติดตามและประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง (สนใจรายละเอียดเพิ่มเติมดูได้ทางเว็บไซต์ www.tanitsorat.com หรือ www.facebook.com/tanit.sorat)

www.tanitsorat.com

01192347

ณ วันนี้มีผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ จำนวน

เว็บไซต์คลังสมอง รวบรวมข้อมูลข่าวสารด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านโลจิสติกส์ รวมทั้งพาวเวอร์พอยท์ และ e-Book เช่น รายงานผลกระทบภาคการส่งออกภายใต้เศรษฐกิจโลกชะงักงัน รายงานยุทธศาสตร์หุ้นส่วนเศรษฐกิจ การลงทุนประเทศเพื่อนบ้านฯ รายงานการศึกษาความต้องการภาคเอกชนและการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ จากแผนพัฒนาระบบขนส่งฯ และหนังสือด้านโลจิสติกส์ต่างๆ

(สนใจเทปบันทึกการสัมภาษณ์ สามารถติดตามได้ที่ www.youtube.com โดยใช้คีย์เวิร์ด ดร.ธนิต โสรัตน์)